

Tuomas Ojanen
25.2.2026

Eduskunnan perustuslakivaliokunnalle

HE 161/2025 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi poronhoitolain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Pääasiallinen sisältö

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi poronhoitolakia, maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annettua lakia, porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetuista annettua lakia ja sakon täytäntöönpanosta annettua lakia.

Esityksen säätämisyjärjestysperusteluissa (jakso 12, s. 81-100) lakiehdotuksia tarkastellaan perustuslain 15 §:ssä turvatus omaisuuden suoja, perustuslain 18 §:ssä turvatus elinkeinovapauden, perustuslain 13 §:ssä turvatus yhdistymisvapauden, perustuslain 17 §:n 3 momentissa saamelaisille alkuperäiskansana turvattujen kielellisten ja kulttuuristen oikeuksien kannalta ja perustuslain 20 §:ssä säädetyn ns. ympäristöperusoikeuden kannalta. Lisäksi ehdotettua sääntelyä on tarkasteltu julkisen hallintotehtävän antamisesta muulle kuin viranomaiselle säättävän perustuslain 124 §:n, perustuslain 8 §:ssä säädetyn rikosoikeudellisen laillisuusperiaatteen, julkisuudesta säättävän perustuslain 12 §:n 2 momentin, henkilötietojen suojasta säättävän perustuslain 10 §:n 1 momentin ja oikeusturvasta säättävän perustuslain 21 §:n sekä asetuksenantovallasta säättävän perustuslain 80 §:n kannalta.

Hallituksen mielestä lakiehdotukset voidaan käsitellä tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä. Koska perustuslakivaliokunta ei ole aiemmin arvioinut paliskunnan julkisia hallintotehtäviä perustuslain 124 §:n näkökulmasta, hallitus pitää kuitenkin suotavana, että esityksestä pyydetäisiin perustuslakivaliokunnan lausunto.

Arvio

Hallituksen esitys sisältää verraten laajat ja seikkaperäiset perustelut esityksen perustuslakikytkennöistä ottaen samalla huomioon Suomen kansainvälisiä ihmisoikeussopimuksia, sellaisina kuin ne täsmentyvät niiden kv. valvontaelinten valvontakäytännössä.

Nähdäkseni voidaan olennaisilta osin yhtyä esityksen säätämisyjärjestysperusteluista ilmeneviin valtiosääntöoikeudellisen arvioinnin lähtökohtiin, samoin kuin keskeisiin johtopäätöksiin ehdotetun sääntelyn suhteesta perustuslakiin ja kv. ihmisoikeussopimuksiin, esityksestä ilmenevät käsitykset paliskunnan julkisista hallintotehtävistä perustuslain 124 §:n näkökulmasta ja tällaisia tehtäviä koskevista sääntelyehdotuksista (s. 91-94) mukaan lukien.